

Előfizetési árak:
 Egész évre 16.- P
 Félévre 8.- P
 E. kir. postakörképért
 csakzámla száma 38990
 A hirdetés díj mm-
 ként 32 fillérrel előre
 fizetendő. Szöveg
 közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal: Bpest
 VI. Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (Lift)
 - Térész körútnál -
 Tel.: Aut. 188-98
 Lap megjelenés
 minden hétfőn és 15-én.

„KORCSMÁROS” MELLÉKLETTEL

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTALYA HIVATALOS KOZLÖNYE
 A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRERDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon
 aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

KLEMENT JÉGSZEKRÉNYÜZEM

Állandó nagy raktári tartó!

Áruszűfoltás miatt olcsón kiárusít.
 Minden méretű jég szekrény, bor és
 sörkimérő készülék, sörszerevények.
 Külön méretű berendezések esetén ár-
 ajánlattal és költségvetésről díjmen-
 tesen szolgál. - Javítások olcsón és
 pontosan eszközöltetnek.

Klement András

jég szekrények, bor- és sörkimérő-
 készülék üzemé

Budapest, VII., Király ucca 27.

Telefon: J. 401-10.

Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen árajánlatot!

Szabadalmazott hygienikus borappa-
 ratus cégünk kizárólagos gyártmánya

Használt és új vendéglői, kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárd-
 asztalok, dákók, golyók,
 sörapparátusok, alpakka-
 evőeszközök és az összes
 felszerelési tárgyak

legolcsóbb
 beszerzési
 forrása

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

TÖRLEY PEZSGÓ

Talisman, Casino, Reservé.

Özv. BERKOVITS KÁROLYNÉ

Budapest, VI., Sip ucca 4. sz.

Telefon: J. 425 31.

Hektograph, papirszal-
 véta, blokk, étlap, fog-
 vájó, billiárdgolyók,
 dákók, sakkok és az összes
 vendéglői és kávéházi kellékek
 legolcsóbban.

Ifj. Grünwald Mór

IV. Ferenc József rakpart 6.
 Telefon: Autometa 843-39.

Üveg és porcellán

Borsvattayák, bortömlők, Telefon
 pincegazdasági cikkek 28-92

Cifka József

Budapest, V. Vilmos császár út 48.
 Bádagra litográfált bortömlény kapható

KELENVÖLGYÖN, a Kard u.
 11. szám alatti vendéglő, mely áll
 két tagas vendéglői helyiségből,
 konyha, megfelelő mellékhelyi-
 ségekkel, kerthelyiség kuglizó-
 val, vendéglős lakásból, jog-
 folytonossággal, házzal együtt
 kedvező feltételek mellett beteg-
 ség miatt eladó. A házban van
 még 5 egyszobás-konyhás lakás és
 külön 5 különálló szoba, ezek a
 lakrészek mind bérbe vannak
 adva. A telek nagysága 356 négy-
 zetöl. Bővebbet Bán Antal ven-
 déglősnél, Kelenvölgy.

Beszerezte már
 a Korcsmai hitel
 eltörléséről szóló
 új plakátot ?

Szegedi édes nemes rózsapaprika-
 szükségletét Horváth Ferenc paprika-
 termelőnél, Szeged, rendelje meg. -
 (Volt Szegedi Hagenmacher-vendég-
 lő.)

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
 lett határozna, mielőtt könyvelőjének a
 mérleg elkészítésére utasítást adna, for-
 duljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ**
 hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szekesítőjéhez, Budapest, VIII. József
 körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából.
 Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyv-
 szakértő az Ön érdekeit védi.
 Vállal: könyvcsékek feltekeltését, revizio-
 járt, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
 ügyi elszámolásokat, havi és óráknyve-
 lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-
 fizetőinek 25%-os kedvezmény cíztöltővel!

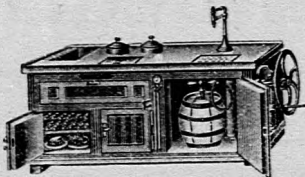
HENNEFELD

R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégsekreányek és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtősekreányek.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.

Jégsekreányek és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

Szállít mindennemű alpacca és alpaca-
caezüst felszerelési tárgyakat. — Evő-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegárak a leg-
nagyobb választékban gyári áron.
Újraezüstözés és alpaccaárúk javítása
jutányos áron. Kérjett árjegyzéket.
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrászda- és kaszinóberendezések.

KREIBICH

szállodai, kávéházi és ven-
déglobi összeszemélyzetek
:: elhelyező irodája ::

mely 30 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elimerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Hacker és Társa

chinaezüst
és alpacca-árúk

Budapest,
VII., Sip ucca 6.

Telefon: József 354-55.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

**Legújabb
Szakácskönyvének**

harmadik kiadásának
a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv ára portómentesen küldve
10 pengő 60 fillér. Megrendelhető az
összeg előzetes beküldésével lapunk
kiadóhivatalában.

Dozzi szalámi

Telefon: Aut. 952 76, 942-25.

a legjobb!

DOZZI JÓZSEF
SZALÁMIGYÁR R-T
Budapest-Rákospalota
Újpest Telefon 225

UNDERWOOD

EGYESÜLT GÉP- ÉS
FÉMARUGYÁRAK RT.

BUDAPEST, VI., LÓPORTÁR UCCA 9-11. SZÁM.
TELEFON: AUT. 275-14, 102-24.

HAUER

CUKRÁSZ

VIII., RÁKÓCZI ÚT 49.

Ha a

**vendéglői iparendelőyt
szakvizsgája** útján akarja
megszerezni, úgy a

**Szállodás és Vendég-
lős Szak ABC-je**

nélkülözhetetlen. Ára 5 pengő és
megrendelhető a szerzőnél.

**Molzer Ferenc, szakoktató Győr,
Baross út 11.**

NAGY IGNÁC

plincfelszerelési cikkek raktára
Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

LÖWY SAMU

Vendéglői és kávéházi
üveg és porcellánárúk

gyári lerakata

BUDAPEST, VII., CSENGERY UCCA 19.
TELEFONHÍVÓ: JÓZSEF 435 70.

E lapra való hivatkozással
10% árengedmény.

Szent István Bortersör

a Polgári Serfőzde páratlan
különlegessége.

Korcsmai, vendéglői

berendezések és felszerelések
használtak és újak leg-
olcsóbban beszerezhetők.
Állandóan raktár
WINTER, Akáca ucca 37.

72 éves vagyok

52-nek látsszom

32-nek érzem magam!

Miután érelmeszesedésem ellen **Cigelka**
„Lajos” jód-dús vizét iszom. Megrendel-
hető a vezérképviseletnél, **V., Sas ucca**
29. sz. Telefon: 120-20.

**Beszerezte már az új
Bortörvény kivonatot?**

Előfizetési ára:
 Egész évre 16.— P
 Félévre . . . 8.— P
 M. kir. postatakarékpénztári
 csekkzámba száma 38990
 A hirdetési díj mm-
 ként 32 fillérre előre
 fizetendő. Szöveg
 közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal: Bpest
 VI., Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (lift)
 — Téréz körútnál —
 Tel.: Aut. 188—98
 Lap megjelenése
 minden hó 1-én és 15-én.

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

AZ ORSZ. VENDÉGLŐS EGYESÜLET ÉS A BPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
 A FOGADÓS, VENDÉGLŐS, KORCSMÁROS ÉS KÁVÉSIPAR, IDEGENFORGALMI, BORGAZDASÁGI ÉS PINCÉRÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Az Országos Ipartanács adatgyűjtése.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 140.066—1930. számú és július 11-én kelt rendeletével közölte az összes kereskedelmi és iparkamarákkal, hogy az Országos Ipartanács állandó bizottsága az ipar minden ágára kiterjedő szerves program megalkothatása és megvalósíthatása céljából elhatározta, hogy az ország ipari viszonyait a legfontosabb vizsgálat tárgyává teszi. Az állandó bizottság célja elérése érdekében iparáganként adatgyűjtést kíván eszközölni, hogy így a bajok és kívánságok gondos megvizsgálásával kezdjen ahhoz a munkához, amelynek végső célkitűzésében a magyar ipar részére teremendő jobb termelési és értékesítési viszonyok szerepelnek. A munkálatnak legényesebb feladata azoknak a szempontoknak a kidomborítása volna, amelyeknek segítségével lehetővé válnék az államhatalmi beavatkozásnak az ipar érdekében történő oly irányítása, amely természetesen nem érintve az ipar szabad mozgását, de a miniszternek módot az államháztartási szempontok figyelembevételével mellett megtenni mindazt, amire az iparnak szüksége van.

Ehhez a leirathoz a minisztérium az egyes iparágak helyzetét, viszonyait, kívánságait puhatoló kérdőívet is mellékel. Hangsúlyozta még a miniszter, hogy amennyiben az ipar helyzetét illetően a kérdőív keretén túlmenően merülne fel kívánságok és észrevételek, nincs akadálya annak, hogy ezek is jelentés és ennek eredményeként az Ipartanács részéről megvitaás tárgyává tétessenek.

Az Országos Vendéglős Egyesület e kérdőívet a nagyobb vidéki szerveknek megküldte. A beérkezett válaszok és az egyesületnek gyűjtött adatainak felhasználásával a következő választ adta a fentemlített megkeresésre:

A kérdőív 41. pontja az adóterhekre, és a 42. pontja a biztosítások terén szerzett kedvezőtlen tapasztalatokra vonatkozik az egyesület csatlakozók a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete és a Szállodások és Vendéglősök Adóközössége adatai alapján adott válaszához.

VII. Kartell-kérdések. ad 43. Az italmérő szakma érdekkörében a sörkartell működik, mely a leghigorubb formában kezeli a vevőket, az árakat egy-

oldalú akarattal diktatórikus módon állapítja meg és annak dacára, hogy a fő termelési anyag, az árpa ára legalább is 50%-kal esett, a sör árát a kartell ma is azon a nivón tartja, amelyen az régebben volt. A kartell a vevőket szigorúan odaköti az egyes gyárakhoz és lehetetlenné teszi, hogy egyik gyár vevője a másik gyárban is vásárolhasson. Azáltal végül, hogy a kedvezőtlen üzleti viszonyok folytán mindjobban eladódott italmérők túlnyomó nagy részét kölesönök nyújtásával teljesen megkötötte, a kartell szinte korlátlan hatalomra tett szert ezekkel szemben.

Ilyen körülmények között az italmérők ki vannak szolgáltatva a sörkartell kénye-kedvére, az árak változatlanul magasak, aminek káros hatása a fogyasztás nagymérvű csökkenésében nyilvánul. Tekintettel arra, hogy a fogyasztóközönség is az általános gazdasági helyzet folytán egyre jobban kénytelen igeinyei mérsékelni, a fogyasztás csökkenése igen érzékenyen érinti az italmérőt, akinek terhei legnagyobb-részt ma is ahhoz az állapothoz igazodik, amikor a szakma tényleg virágzó üzletmenetnek örvendett.

A szakma évek óta kemény küzdelmet folytat a sörkartell ellen. Az eredmény eddig jóformán semmi, aminek az az oka, hogy egyrészt az italmérők szervezetlensége, az egyöntetű fellépés hiánya, másrészt megkötöttségük szemben áll a sörgyárak anyagilag is hatalmas tömörülésével, amely e hatalommal teljes mértékben él is.

Csak akkor remélhető javulás e téren, ha a kartellt vagy teljesen megszüntetik, vagy erélyes törvénnyel kényszerítik jobb belátásra. Mindenestre igen hatásos eszköz lenne egy kartellen kívüli sörgyár felállítása, mely az áru minőségével és szolid áráival a kartell nagy hatalmát egy-kettőre letörné.

VIII. Iparpártolás. ad 45. Legelsősorban a borfogyasztási adó eltörlése lenne kívánatos. Ez az adó ma már úgyszólván az egész vonalon magasabb, de legalább akkora, mint a bornak a termelőnél való beszerzési ára.

Eltörlendő lenne a segédnélkül dolgozó italmérők forgalmi adója, hasonlóan, mint a többi kisiparosé. Igazságtaian, hogy néhány iparágat kivésnek ezen kedvezmény áldásai alól. Pedig ezek helyzete sem könnyebb semmivel,

mint amazoké.

A forgalmi adó kivétele igazságtalan és nehézkes. Az üzleti viszonyok évről-évre rosszabbak, ennek dacára a forgalmi adóleszállítás mindig csak nagy kósedelemmel történik, amikor az italmérő már hosszabb ideje fizette a nem létező magasabb forgalom után az adót. Régebben helyszíni adatfelvétellel, a forgalom tényleges ellenőrzése által úgy, ahogy megközelítőleg pontos adatok vétettek fel és ennek alapján történt az adóátalány megállapítása, ma ellenben a forgalmi adóhivatal helyiségében lefolytatott tárgyalás alapján vetik ki és az adózó által felhozott adatokat és indokokat állg méltatják figyelemre. Természetesen így a forgalom értéke mindig magasabb a valóságosnál és így az italmérő valójában nem 2%, hanem ennél jóval magasabb forgalmi adót fizet.

Meg kell szüntetni a korlátozott italméréseket, amelyek 99% erejéig burkolt korlátlan italmérői tevékenységet folytatnak és mert adózási és üzleti szempontból minden tekintetben kedvezőbb helyzetben vannak, áraik jóval alacsonyabbak lehetnek és jogosultlan előnyeik folytán a korlátlan italmérőket tönkreteszik, akik velük versenyezni sokféle terheik folytán nem tudnak.

A szatócsok és kereskedők italmérési engedélye is megszüntetendő lenne.

Rendelt kell teremteni a kaszinók, társaskörök, egyesületek italmérési joga körül is. Ma már alig alakul meg egy egyesület, máris italmérési jogért folyamodik és azt el is nyeri. Alig van feltehetőleg egyesület, amelynek alapszabályszerű céljai között az italmérési tevékenység szerepel és ennek dacára rengeteg egyesület van, amelynek ilyen joga van. Leglehetősebb állapot azonban az, amikor az egyesület nyílt (uceai) italmérést gyakorol.

Ezidőszerint mindenütt van elegendő, sőt a szükségletet meghaladó számú italmérés, fölöslegesnek és szakmánkra károsnak tartjuk az egyesületek italmérési tevékenységét. Az egyesületek maradjanak meg alapszabályszerű céljaiknál és ne csináljanak konkurenciát a jogosított italmérőknek. Az ilyen italmérésekből a legtöbb esetben úgy sincs az egyesületnek lényeges haszna.

Erélyes rendszabályokkal meg kell szüntetni az úgynevezett borbotyuzást. Ez ma olyan nagyméretet öltött, hogy

valósággal megélhetési forrássá nőtte ki magát és igen szép jövedelmet biztosít azoknak a többnyire kedvezményesen utazó egyéneknek, akik emtevékenység és jövedelem után sem fogyasztási, sem egyéb adót nem fizetnek, tehát nemcsak az italmérőknek okoznak érzékeny kárt, hanem megkárosítják az államot és a községet is.

Mérsékelni kell a kereseti és jövedelmi adót, valamint az italmérési illetéket is. A koresmahízel eltörlése óta az italmérés igen kockázatos vállalkozással alakult át és bármely nagy forgalmat is mutasson fel, annak szép százalékát kénytelen az italmérő elkönyvelni behajthatatlan és elvesztett követelés emén. Az italmérők forgalma köztudomás szerint mindegyre eszikken, ennek dacára az adók csökkentésében még mindig nem következett be az a már több ízben kilátásba helyezett intézkedés, mely könnyíteni lenne hivatva a jelenlegi súlyos viszonyban.

Fontos érdeke a szakmának az önálló szakipartestület felállítását. Erre az 1884. évi XVII. tc. csak a fővárosban ad módot. Az ipartestületi reformmal kapcsolatban feltétlen szükséges, hogy nagyobb vidéki városokban a szállodások, vendéglősök és kávéosok önálló szakipartestületet létesíthessenek. Az italmérők, vendéglősök érdekei a jelenlegi általános ipartestületi rendszerben alig találják megértésre, sőt bizonyos ellenszenves magatartás van kialakulóban. Természetes, hogy ilyen körülmények között alig remélhet támogatást az általános ipartestület részéről. Az önálló ipartestület teljes erejével képviselheti a szakma mindennemű ügyes-bajos dolgait és az ipar fejlesztésében elsőrangú tényező szerepét töltené be.

Fontos érdeke a szakmának a jó és olcsó közlekedés, továbbá az idegenforgalom emelése érdekében az ország természeti szépségeit és gyógyfürdőit ismertető propaganda. Hazánknak majdnem minden része bővelkedik ilyenekben és ügyes, célirányos és talpraesett ismertetések az idegeneket nagymértékben idecsábítanak. Ez a vendéglős szakmájának kétségkívül örövendetes fellendítését eredményezhetné. De felette szükséges volna, hogy fürdő- és nyaralóhelyeken a vendéglősipar megfelelő hatósági védelemben részesüljön, mert a penzói, kifözde és alkalmi étkezdők cégre alatt felburjánzó étkezőhelyek, bár semmi különös dolgokat a közönségnek nem nyújtanak, az étel ára majdnem egyenlő a vendéglői árakkal, az utóbbi években már annyira károsították a fürdő- és nyaralóhelyek vendéglőseit, hogy üzemiük fenntartása nem rentábilis, ráfizetéssel zárták a szezont. Viszont ezek a nyári kifözdek a legprimitívebb berendezéssel csak azt a célt szolgálják, hogy a kifözdetulajdonos családjával ingyen nyaralhasson és esetleg nyaralás közben egy pár pengőt is megtakaríthasson.

Külön meg kell itt emlékezni a HEV tartifájának drágaságáról, mellyel a

PASCHKA ÉS TÁRSA - HEIM H.

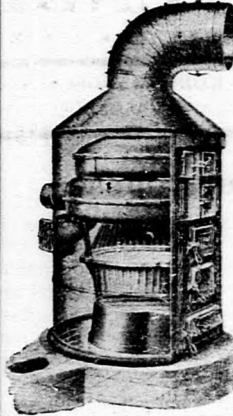
FÜTÉSI ÉS VASIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Mária Valéria ucca 10. szám.

Telefon: Automata 820-41.

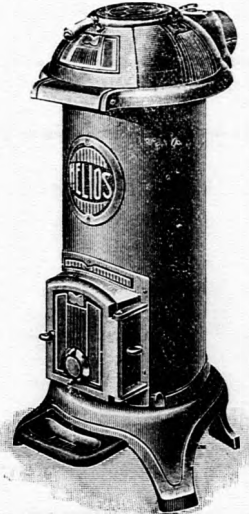
Gyár: X., Füzér ucca 35. szám.

Telefon: K. 484-20, K. 74-58.

Amerikai „EINA” és eredeti „HEIM-MEIDINGER” rendszerű központi ventilációs frisslevegő fűtő berendezések

Kávéházak részére a legideálisabb, leghygiénikusabb és leggazdaságosabb központi fűtőberendezés. Óránként 2-3 szoros légcsere. Nagy tüzelőanyag-megtakarítás.

Azonkívül eredeti Heim „Meidinger” „Helios” és „Redivius” folytongő kályhák

főváros környékének közönségét valóssággal elriasztja onnét.

ad 46. A szakma fejlődésében 1924 óta visszaesés mutatkozik. A gazdasági viszonyok folytonos kedvezőtlen volta ezt a szakmát különösen kikezdte, úgyhogy ezidő szerint nem rendelkezik a szakma magas fejlődéshez szükséges bizottsággal és anyagi eszközökkel. Fejlődési irány tehát nincs kialakulóban és a kedvezőtlen viszonyok folytan e tekintetben a jövő kilátásai is igen reménytelenek.

ad 47. A továbbfejlesztés alapfeltétele elsősorban a gazdasági helyzet javulásán nyugszik. Ezen túlmenően az ad. 45. alatt kifejtett kívánalmak teljesülése is egyik feltétele a fejlődésnek. A súlyos gondokkal küzdő, eladósodott vendéglős-koresmáros képtelen új gondolatok és eszmék termelésére és megvalósítására, nem tud és nem kíván olyan gondolatokkal foglalkozni, melyek az iparág emelését, fejlesztését célozzák, mert súlyos gondjai figyelmeztetnek ettől az iránytól. Megsegítésének immár itt a 24-ik órája!

A kérdőívhez fűzött kívánságnak megfelelően, még röviden rá kívánunk mutatni arra, hogy a vendéglős és koresmárosipar érdekében az 1921. évi IV. tc. sürgős módosításra szorul.

A korlátlan italmérési engedélyek létszámát nem volna szabad ötlet-szerűen, egyes folyamodók személyére való tekintettel emelni. A korlátlan italmérési engedélyek létszámát legfeljebb minden három évben szabadna csak újból megállapítani.

A korlátolt italmérési engedélyek számát is létszámhoz kellene kötni. Négy korlátlan engedély után

egy korlátolt engedélyt legyen szabad kiadni.

A fővárosban az úgynevezett „jogfolytonossággal” üzőtt visszaélést olyképpen kellene lehetetlenné tenni, hogy az, aki egy vendéglős-koresmát vesz, arra a helyiségre csak akkor kapja az italmérési engedélyt, ha az elődje arról lemondott.

A bortermelőknek azon jogát, hogy bárhol kimerési üzletet nyithatnak, meg kellene szüntetni.

Az italmérési illeték jelenlegi kivásvási rendszerre igazságtalan. Az italmérési illetéket a tényleges borfogyasztásnak megfelelő módon úgy kellene beszedni, mikép a borfogyasztási adót.

A kifözdek (étkezdék) ma már nem a 78.000-1923 számú K. M. rendelet 130. §-ában körülírt kisüzemek, hanem olyan üzletek, amelyekben a tulajdonosok a vendéglősipart képesítés nélkül gyakorolják. Az italmérés nincs képesítéshez kötve. Azoktól a kifözdeiparosoktól, akik a fenti rendeletről eltérően gyakorolják az ipart, az iparigazolványukat el kellene vonni.

A gyümölcsöszes forgalmának szabályozásáról szóló 135.000 és 161.000-1929 számú P. M. rendeleteket nemcsak a kémérő iparosok, hanem a termelők is erős kritika tárgyává tették. Kivánatos volna e rendeletek visszavonása.

Az utolsó népszámlálási adatok szerint hazánkban cca 40 oly helység van, amelyek lakossága a 20 ezret meghaladja. E helységeken kívül a vendéglős és koresmaipar egyformán lesz gyakorolva. Felette kívánatos volna, hogy a koresmaipar vendéglősiparra lenne átminősülve. Mert mindaddig, amíg ez meg nem történik, a vendéglősipar ké-

pesítéshez való kötése mindig kijátszható.

Az autóforgalom örvendetes fellendülése következtében az utas és részben az áruforgalom is az országutakra terelődik. Lehetetlen tehát továbbra is azokat a vidéki zárórakorlátozásokat, hogy a vendéglők csak esti 10 óráig tarthatnak nyitva, fenntartani. Kívánatos volna a községek záróját éjjeli 12 órában megállapítani.

Végül még bátorokodunk a t. Kama-

rának „Kereskedelmünk és iparunk az 1929 évben” című jelentésének idegenforgalom, szálloda és vendéglős ipar című fejezetére rámutatni, mely jelentésben igen értékes megállapítások vannak.

A fentiekben nagy vonalokban vázoltuk azokat a bajainkat, amelyek első sorban érdekelnek bennünket. Kérjük a tekintetes Elnökséget, hogy a megadandó választ szerkesztésénél ezekre figyelmet fordítani szíveskedjék.

Október 13-ig minden ipari alkalmazottat újra be kell jelenteni.

1. §. (1) A munkaadók kötelesek — a háztartási alkalmazottak és az 1928:XL. te. 4. §-ának hatálya alá eső biztosításra kötelezettek (tisztviselők, művezetők, kereskedőségek és általában hasonló állásban levő, rendszerint havi, vagy évi fizetéssel alkalmazottak továbbá a vállalatoknak havi vagy évi javadalmazásban részesülő segédalkalmazottai) kivételével — mindazokat a munkavállalókat, akik az 1927:XXI. te. valamint az 1928:XL. te. rendelkezései szerint csak betegségi biztosításra, vagy csak öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosításra, vagy mindkét biztosításra kötelezettek s akik az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezését követő napon alkalmazásukban állanak, az ettől a naptól számított 15 nap alatt az Országos Társadalombiztosító Intézetnek annál a helyi szervénél (kerületi pénztárnál, kerületi pénztári kirendeltségnél, vállalati pénztárnál) — bejelenteni, amely az illető munkavállalók betegségi biztosítást ellátja, illetőleg állatna akkor, ha azok betegségi biztosítási kötelezettség alá esnek.

(2) A bejelentést teljesíteni kell tekintet nélkül arra, hogy a munkavállalók megelőzőleg be voltak-e már jelentve vagy sem. A bejelentést az öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági biztosítás céljára akkor is teljesíteni kell, ha a betegségi biztosítás szempontjából bejelentésre a fennálló szabályok szerint nincs szükség.

2. §. (1) A háztartási alkalmazottakat foglalkoztató háztartási munkaadók — az 1. § (1) bekezdése értelmében — alkalmazottaikat a jelen rendelettel megállapított általános bejelentés során nem kötelesek bejelenteni.

3. §. Azokra a biztosításra kötelezettek, akik az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezését követő nap után lépnek alkalmazásba, a 6000/eln. 1928. N. M. M. számú rendeletben megállapított szabályok szerint kell az Intézetnél (kerületi pénztárnál, kirendeltségnél stb.) bejelenteni.

5. §. (2) Azok a munkaadók, akik heti vagy havi bejelentési jegyzékkel jelentenek be, az általános bejelentést nem az előbbi bekezdésben említett úrlapon, hanem az Országos Társadalombizto-

sító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezését követő nappal megkezdendő heti, illetőleg havi bejelentési jegyzékkel teljesítik. Ez okból e bejelentési jegyzékben minden egyes munkavállalóra vonatkozó összes rovatokat ki kell tölteni, tekintet nélkül arra, hogy a munkavállaló a közvetlenül megelőző heti vagy havi jegyzékben szerepelt-e vagy sem.

(3) A havi bejelentési jegyzékkel jelentő munkaadók az 1930. évi szeptember hónapra vonatkozó havi bejelentési jegyzéküket minden esetben az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezésének napján kötelesek zární, még akkor is, ha egyébként az említett hónapra vonatkozó bejelentési jegyzéküket valamely megelőző nappal kellene zárníok. A heti bejelentési jegyzékkel bejelentő munkaadók az 1930. évi szeptember hó utolsó bérfizetési (naptári) hetére vonatkozó heti bejelentési jegyzéküket szintén az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezésének napjával kötelesek zární, még akkor is, ha az utolsó hét nem ezen a napon végződik. A szóbanforgó jegyzékeket mindkét esetben ki kell tehát egészíteni az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezésének napjára terjedő napokat magában foglaló esonkáját adataival.

(4) Az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezését követőleg az első heti, illetőleg havi bejelentési jegyzékét minden esetben a közgyűlés befejezését követő nappal kell kezdeni, még akkor is, ha a vonatkozó bejelentési időszak kezdete a fennálló általános szabályok szerint ezt a napot megelőznél.

(5) Az Országos Társadalombiztosító Intézetnek az 1930. évi szeptember hó 28-ára összehívott rendes közgyűlése befejezésének napjával lezáruló havi bejelentési jegyzéket az 1930. évi október hó 15. napjáig, a közgyűlés befejezésének napjával lezáró havi bejelentési jegyzéket pedig az 1930. évi október hó 6. napjáig kell benyújtani.

6. §. (1) A munkaadók az általános

bejelentőlapokat, valamint az általános bejelentés célját szolgáló heti és havi bejelentési jegyzékeket a legnagyobb gondossággal, tisztán és olvashatóan, tintával, esetleg tintairóonnal kötelesek kitölteni olyképen, hogy azokban a biztosításra kötelezettek családi nevük kezdetűi szerint az abc sorrendjében legyenek felsorolva. Az általános bejelentőlapnak minden rovatát ki kell tölteni. Azokat a rovatokat, amelyekbe bejegyezni való adatok nincsenek, vízszintes vonallal át kell húzni.

(2) A munkaadók az általános bejelentőlapokat, valamint az általános bejelentés céljára szolgáló heti és havi bejelentési jegyzékeket kitöltés után saját költségükön, akár postán, akár más uton az illetékes intézethez, kerületi pénztárhoz, illetőleg kerületi pénztári kirendeltséghez kötelesek megküldeni. A bejelentési határidő szempontjából postai beküldés esetében is az intézethez (pénztárhoz stb.) beérkezésének napja irányadó; ha azonban a munkaadó közokirattal (postai feladóvevény) igazolni tudja, hogy a bejelentést szabályszerű határidőn belül adta postára, azt elkésettnek minősíteni akkor sem lehet, ha az intézethez (pénztárhoz) a határidőn túl érkezett. A postán bérmentesítetlenül vagy nem kellően bérmentesítve küldött bejelentéseket az intézet (pénztár stb.) elfogadja ugyan, azonban az általa megfizetett postai költséggel a munkaadót megterheli.

8. §. (1) Azoknak a munkaadóknak, akiknek bejelentett munkavállalójuk van, az általános bejelentéshez szükséges úrlapokat az Intézet postán vagy kézbesítő útján küldi meg.

(2) Ha azonban a munkaadók az úrlapokat 1930. évi szeptember hó 28. napjáig kézhez nem kaptak, azokat közvetlenül az illetékes intézettől (pénztártól, kirendeltségtől) kötelesek igényelni.

9. §. Az általános bejelentés célját szolgáló „Általános bejelentőlap”-okért s azok kézbesítéséért a munkaadók terhére díjat felszámítani nem lehet; a heti és a havi bejelentési jegyzékek kiszolgáltatásáért azonban a szabályszerű térítési díj jár.

10. §. (1) Az intézetek (pénztárak, kirendeltségek) az általános bejelentőlapok átvételétől a munkaadónak, illetőleg megbízottjának „Elismervény”-t adnak. Ha az általános bejelentőlapot postán küldik be, az intézet (pénztári kirendeltség) csak abban az esetben köteles az „Elismervény”-t megküldeni, ha a munkaadó a bérmentesítéshez szükséges bélyeget megküldi.

(2) Ha a munkaadó az „Általános bejelentőlap”-ot, illetőleg az általános bejelentés céljára kiállított heti vagy havi bejelentési jegyzéket egymással teljesen megegyező két példányban küldi meg, a bejelentés megtörténtét a munkaadónak visszaadandó egyik példányon kell elismerni.

Miként kell eljárni az adófelszámolási bizottságok előtt.

Az 1930 évben elsőfokon kivett általános kereseti adó, valamint a jövedelem- és a vagyonadó ellen benyújtott fellebbezések tárgyalását már megkezdtek a felszámolási bizottságok. A fellebbezők a székesfővárosban kivétel nélkül idézést kapnak adóügyük tárgyalására és fellebbezésük sorsa nagymértékben függ attól, hogyan védekeznek az adókvetés ellen a bizottság tárgyalásán.

Elsősorban fontos az, hogy a fellebbező lehetőleg személyesen jelenjék meg a tárgyaláson. Szükséges ez azért, mert a felszámolási bizottság egyes tagjai által felvetett kérdésekre a felvilágosítást legpontosabban maga a fellebbező tudja megadni. A tárgyalásra el kell vinni minden olyan adatot, amely alkalmas arra, hogy az adózatás alapját képező 1929. évi jövedelemre vonatkozólag pontos képet nyújtson. Ilyen adatok azoknál, akik rendszeres könyveket vezetnek, a mérleg, nyereség-vesztégszámla, költségvetés, letéár, forgalmi adókönyv, kölcsöntőkék és kamatok igazolása, adóívek stb. Igen gyakran válik szükségessé annak igazolása, hogy az adózó az 1929 évben mily összegű bruttóforgalmat ért el, célszerű tehát az erre vonatkozó adatokat esetleg már pontosan összeállítva készentartani.

Abban az esetben, ha az adózó minden tekintetben pontos és teljesen megbízható könyveket vezet, amelyeket az adófelszámolási bizottság nem hajlandó az adó megállapításánál teljes mértékben alapul elfogadni, joga van könyvvizsgálatot kérni, amelyet a bizottság elrendelni tartozik, illetve ezt a kívánságát csak akkor tagadhatja meg, ha a könyvszerű jóvedelmét elfogadja, avagy ha az adózóval sikerül megegyezést létesítenie.

Az adófelszámolási bizottság minden elsőfokú adókvétést tartozik felülvizsgálni, tehát azokat a tételeket is, amelyek nem kerültek fellebbezésre. Ha az ilyen meg nem fellebbezett tételeknél aránytalanságot lát és azokat fel akarja emelni, tartozik erről az érdekelte adózót értesíteni és őt a bizottság tárgyalására megidézni. Az ilyen tételt csak szabályszerű idézés esetén lehet felemleni, a megidézett adózónak elmaradása azonban a felemelésnek nem akadály. A bizottság zárt tárgyaláson határoz, vagyis a tárgyaláson a bizottság tagjain, előadóján és jegyzőjén kívül csak az érdekelte adózó vagy megbízottja lehet jelen. Ha a bizottság szük-

ségesnek látja, az előadó és adózó meghallgatása után a határozat kihirdetése előtt zárt tárgyalást tarthat, amelyen az adózó nem vehet részt. A határozat kihirdetése azonban természetesen csak az adózó jelenlétében történhetik.

Afelszámolási bizottság határozata ellen az adózó a bizottság írásbeli határozatának kézbesítése napját követő 15 napon belül panasszal élhet a közigaz-

gatási bírósághoz. A bizottság határozata ellen panaszt nyújthat be az előadó is, akinek úgynevezett hatósági panassa a határozat kihirdetését követő 15 napon belül adandó be.

Ajánlatosnak tartjuk, hogy érdekelte tagjaink a felszámolási tárgyalás előtt keressék fel a kerületükbe tartozó iparos bizottsági tagokat és már előre tájékoztassák őket helyzetükről.

A soproni kereskedelmi és iparkamara érdekes magyarázatai.

1. *Vendéglős, aki iparát 22 éve iparengedély nélkül üzi, milyen módon alaphozhatná meg iparüzését iparjogilag?*

A kereskedelmiügyi miniszter kivételes engedélye alapján teendő szakvizsgálással.

2. *„Alkoholmentes malátatápsör” gyártására és árusítására kapható-e iparjogosítvány?*

Az „alkoholmentes malátatápsör” előállítására és szikvízgyártók által való árusítása nem esik kifogás alá, amíg közegészségi érdekek sérelmet nem szenvednek. Ez a foglalkozási ág tehát szikvízgyártásra szóló iparengedély birtokában gyakorolható azért, mert a *malátakivonatot* szikvízzel készíti.

Ujabbán „malátatápsör” elnevezés alatt hozzák egyesek forgalomba a szóbanlevő italt, mi már nem engedhető meg, mert az ily elnevezés megtévesztő, a vevő t. i. azt hiheti, hogy valódi sört kap. Tehát az „alkoholmentes” jelző feltétlenül és azonos nagyságú betűkkel hozzáteendő a „malátasör” szóhoz.

3. *Az elsőfokú hatóság korcsmaipari engedély kiadását megtagadta, mert abban a házban, melyben a folyamodó az ipart gyakorolni kívánja, már van egy vendéglős, illetve, ha a vendéglős a közelben szomszédházba költözik át, szükségtelen, hogy képesített vendéglős mellett korcsmairos is működjék.*

A korcsmaipari engedély kiadása nem tagadható meg, ha a folyamodó nagykorúságát és megbízhatóságát igazolja és az 1922. XII. törvényekben megállapított követelményeknek eleget tesz. A törvény végrehajtási útmutatásának 97. §-a sem alkalmazható a korcsmaiparra, mert ez a rendeleti szakasz csak a törvény 38. §-ában felsorolt iparok önálló gyakorlására vonatkozó iparengedély kiadásának, illetve megtagadásának kérdését szabályozza, a törvény 38. §-a azonban a korcsmaipart (34. § 14.) nem említi.

Ezenkívül szemelőtt kell tartani az állami italmérsi jövedékről szóló 1921. évi IV. te. és 1921. évi XXIII. te. 15. §-ának az ipart érintő rendelkezései végrehajtása tárgyában kibocsátott 93.118—1921 K. M. számú rendeletet is, melynek 10. §-a harmadik bekezdése szerint a korcsmaiparra szóló engedély kiadására irányuló kérelem elbírálásánál az iparhatóság még azt sem vizsgálhatja, hogy az illető községben engedélyezhető korlátlan italmérsi üzletek száma be van-e töltve. Hanem ettől függetlenül az ipartörvény rendelkezései-

nek figyelembevételével határoz az engedély kiadása, illetve megtagadása kérdésében.

Az elsőfokú iparhatóság elutasító véghatározatának indoklása minden törvényes alapot nélkülöz.

4. *Vendéglős leánya bejelentetlenül régzett héteiri szakbavágó munkával szerzett-e vendéglőipari képesítést?*

A vendéglős ellen az 1884. XVII. te. 103. §-ába ütköző kihágás miatt feljelentés teendő. Ha a kihágási eljárás marasztaló ítélettel fejeztetik be és az ítélet jogerőre emelkedik, az ítéletben pedig megállapítás nyer, hogy az atya leányát 7 szetdönön át tényleg segédként foglalkoztatta, az elsőfokú iparhatóság ítéletére támaszkodva az iparhatóság, miután a kérdéses egyén részére az 1922. XII. te. 111. §-a harmadik bekezdése értelmében a munkakönyvet kiállította, a szóbanforgó munkaviszonyra vonatkozó adatokat (munkabérlés időpontja) az ítéletre számszerű hivatkozással a munkakönyvbe bejegyzi.

A hét éven át folytatott szakbavágó gyakorlat az 1922. XII. te. 18. §-ának utolsó bekezdése értelmében a vendéglőipari képesítettség igazolására elégséges és ez alapon a kérdéses egyén a vendéglőipari szakvizsga engedélyt, ha azért folyamodik, megkaphatja.

5. *Cukrárszda ülő vendégeknek kávét kiszolgáltathat-e? Mi a zárórája a cukrárszdanak? Kartyajáték folytatható-e a cukrárszdanak?*

Cukrárszdanak ülő vendégeknek *tejes* kávét kiszolgáltatható, de feketekávé nem. A cukrárszdanak hétköznapi (szombat) és vasárnapi zárórája egységesen van szabályozva és pedig májustól augusztus hónapig bezárólag éjjeli ti-

NÖSNER

BORNAGYKERESKEDŐ
ÉS PEZSGÓGYÁROS

EXTRA
Habzóbor

P 2.80

Rendelések:

Aut. 194-89.

Budapest V., Lipót körút 4.
Hollán ucca 2.

zenegy órában (156.045—1926 B. M. sz. rend.) A nem tiltott szerenesejáték fogalma alá eső kártyajátékok kártyapénz vagy más címen fizetendő díjzedése nélkül eukrászdában is játszhatók.

Cukrásznak kávémérésre szóló ipar-engedélyt kell váltania, ha cukrászdájában feketekávé akar kiszolgálni.

(Ez a kamarai magyarázat igen különös! Tejeskávék kiszolgáltathatók, feketekávékat csak külön engedéllyel? Hát-ha a vendég kapucinert kér, vagy a tejeskávé külön tej- és kávéskannában? A szerk.)

6. Elrendelhető-e a hatóság a szállodai szobaasszony bérének fixösszegben való megszabását?

Az 1884:XVII. tc. 88. §-a szerint az iparos és segéde közötti viszony szabad egyezkedés tárgya, az pedig kétségtelen, hogy e rendeltetéseket nemcsak a bér nagyságára, hanem a bérfizetés módjára is vonatkozik. Ennélfogva a szállodás a szobaasszonyát megegyezés szerint százalékos fizetéssel is javalmazhatja.

Megjegyezzük azonban, hogy a várme gyei szabályrendelet (Vasmegye) is tartalmaz szállodai alkalmazottakat illető rendelkezéseket, különösen a szállodák

női szolgaszemélyzetét illetően. De ezek a rendelkezések sem adhatnak a hatóságnak alapot arra, hogy a szállodai személyzet, nevezetesen a szobaasszony, díjazásának módját megszabhassa.

7. Munkakönyv nélkül munkaviszonyba lépett szállodai mindenes, mert az egyik vendégtől borraivalót kért, 3 napi felmondással elbocsátott. Megítélhető-e neki a 15 napi felmondás?

Sam az ipartörvény (1884:XVII. tc.), sem az eseléditörvény 1876:XIII. tc.) nem ismer részleges felmondási időt. A kérdéses havibéres szállodai alkalmazott tehát, akár eseléd, akár iparossegéd volt vagy teljes felmondási idővel, vagy azonnali hatállyal bocsátható csak el. Minthogy a munkaadó az azonnali hatályú elbocsátás jogával nem élt, a kérdéses alkalmazott csakis teljes felmondási idővel lett volna elbocsátható.

A felmondási idő mind a eseléd (városban), mind pedig az iparossegéd esetében 15 nap, melyre a szóbanforgó alkalmazottaknak könyv (eselédkönyv, munkakönyv) hiányában is joguk van. 1876:XIII. tc. 67. §-a, XVII. tc. 92. §-a.

A eselédnek csak a hó végére lehet felmondani.

érinti. 5. Amennyiben esekelménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó, aki a jelen rendeletben a tanoncok legmagasabb létszámára vonatkozó rendelkezést megszegi. Az előző bekezdésben megjelölt kihágás büntetése öt napig terjedhető elzárás, ha azt olyan személy követte el, aki ilyen kihágás miatt jogerős ítélettel már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta még két év nem telt el. Az 1922. 12. tc. 128. §-ának harmadik bekezdése a 129. §-ának második bekezdése, 120. §-ának e rendeletbe ütköző kihágás esetében is alkalmazandó.

6. A jelen rendelet kihirdetését követő 15-ik napon lép életbe. Jezsovits János h. államtitkár.

E rendelettervezetre az „Országos Vendéglős Egyesület” többek közt azt az észrevételt is tette, mindaddig, amíg a koresmárosipart nem kötik képesítéshez, illetve nem olvasszják be a vendéglősiiparba, addig a szakmában még a tanonctartás körül sem lehet rend, mert a nem szakképzettséghez kötött koresmárosiparban annyi tanoncot fognak tartani, amennyi jelentkezik, s ha felszabadulnak, azok is pineérek.

Hány tanoncot szabad majd tartani?

A kereskedelemügyi miniszter elé több oldalról és állandóan ismétlődő olyan panaszok kerültek, amelyek szerint az alkalmazott tanoncok száma már annyira megnövekedett, hogy nemcsak a tanoncok eredményes kiképzését, hanem a kézművesiparosság egész jövőjét veszélyezteti. A kereskedelemügyi miniszter rendeletet kíván kibocsátani, amelyben az összes képesítéshez kötött iparágakban a tanoncok számát a segédek számához arányitáná. Még pedig oly módon, hogy az az iparos, aki csak maga dolgozik, vagy rendszeresen csupán két segédet foglalkoztat, egy tanoncot tarthat és csak minden rendszeresen alkalmazott két segéd után alkalmazhat további egy tanoncot. Kivételt képeznek, ha a szülő gyermekét állítaná be az iparba, tanoncként, amikor is családtagját a megállapított létszámon felül is beszerezhető tanoncként.

A kereskedelemügyi miniszter e rendelettervezetét az ország összes kereskedelmi és iparkamaráinak véleményadás céljából megküldte. A rendelettervezet eredeti szövege a következő:

Rendelettervezetét a képesítéshez kötött iparágakban és a gyárüzemekben foglalkoztatható tanoncok legmagasabb létszámát, az 1922. 12. tc. 83. §-ában nyert felhatalmazás alapján a képesítéshez kötött iparágakban, valamint a gyár- iparban alkalmazható tanoncok száma tekintetében a következőket rendelem:

1. Ha a munkaadó segédet egyáltalában nem vagy kettőnél többet rendszerint nem foglalkoztat, legfeljebb csak egy tanoncot, ha pedig kettőnél több segédet foglalkoztat, minden rendszer-

rint foglalkoztatott két-két segéd után legfeljebb egy-egy tanoncot alkalmazhat. Gyárakban a tanoncoknak az 1. bekezdés értelmében megszabott legmagasabb számát üzemenkint és a szakmunkások számához viszonyítva kell megállapítani. Az a képesítéshez kötött iparban az első bekezdésben megállapított korlátozást olyképen játssza ki, hogy 18 évesnél fiatalabb személyt tanszerződés nélkül foglalkoztat szakmunkával, az 1922. 12. tc. 78. §-ába ütköző és az idézett törvényeikk 128. §-a értelmében büntetendő kihágást követ el.

2. A jelen rendelet hatálya alá tartozó munkaadó e rendeletnek életbelépése után újabb tanszerződést csak annyiban köthet, amennyiben tanoncainak létszáma ezzel az első §-ban megszabottnál magasabbra nem emelkedik. Ha azonban valamilyen tanone tanidejének betöltéséig már csak három hónap van hátra, a munkaadó az ilyen tanoncnak a tanviszony befejezése után szükséges pótlására új tanoncot már ezalatt a három hónap alatt os alkalmazhat.

3. Az első paragrafusban megszabott korlátozás alól az iparhatóság kivételt engedélyezhet: 1. a tanviszony a tanone hibáján kívül a megállapított tanidő lejáratá előtt olyan időben szűnik meg, midőn a tanone segédvizsgálatra még nem bocsátható és a tanoncnak megfelelő elhelyezése másképen nem biztosítható, 2. Ha szülő saját egyenes leszármazóját mostoha, vagy örökbefogadott gyermekét akarja tanoncnak beállítani. A tanoncoknak az első §-ban megengedett legmagasabb létszáma az első bekezdésben megállapított kivételek alapján is legfeljebb csak eggyel léphető túl.

4. Az első §-ban megállapított szabály az érvényben levő tanszerződések nem

KÖZPONTI IRODA:
VI., Andrassy út 31. Tel.: 142—58.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK.

Mindenki tanulja meg a borkezelést.

Minden vendéglősnek és koresmárosnak fontos érdeke, hogy a borkezelésben kellő jártassággal rendelkezék. Szakmánk érdeke, hogy eskis olyan személyek nyerjenek italmérési engedélyt, akik ki tudják mutatni, hogy a legfőbb fogyasztási cikkhez, a borhoz, értnek és azt kezelni is tudják. Hogy ezt a szakképzettséget mindenki megszerezhesse, erre meg van a mód. A földművelésügyi minisztérium vendéglősöknek és koresmárosoknak, azok családtagjainak, valamint alkalmazottainak ismét engedélyez egy borkezelési tanfolyamot. A tanfolyam Budafokon, a m. kir. pincemesteri szakiskolában lesz és 11 napig tart. A tandíj a levelezési díjjal együtt tizenegy pengő. Az előadások naponta d. u. 3-tól 6 óráig tartanak. Mindazok, akik a tanfolyamról részt kívánják venni — az idén több nem lesz már — ezen szándékukat a tandíj lefizetése mellett akár szóval, akár írásban október hó 19-éig jelentsek az Országos Vendéglős Egyesület irodájában, Budapest, VI., Aradi uca 11. szám, miután a tanfolyam előrelátólag még e hó végén kezdődik.

A hátralékos előfizetőkhez.

Felkérjük azon t. előfizetőinket, akik előfizetéseiket eddig elmulasztották rendezni, hogy hátralékos tartozásukat szíveskedjenek kiegyenlíteni, annál is inkább, mivel lapunknak szintén kötelességei vannak. Midőn ezt a körülményt ismételtén is figyelmébe ajánljuk hátralékos előfizetőinknek, egyben kérjük, hogy az előzőleg kiadóhivatalunktól vagy a Belvárosi Takarékpénztár Oktogon-téri fiókjától vett befizetőlappal a közölt hátralékos összeget sürgősen befizetni szíveskedjék.

Egyben közöljük, hogy azon előfizetőinknek, kiknek előfizetése f. é. július, augusztus vagy szeptember havában lejárt, azoknak az előfizetési díj bekülésére postabefizetést küldünk.

Az ipartestületi tagdíj — köztartozás.

Az egyik fővárosi ipartestület egy tagja ellen tagdíjhátralék miatt kénytelen volt zálogolási eljárást folyamatba tenni. Ennek során az illető lakásában különféle tárgyakat foglaltak le. A testületi tagdíjjal hátralékos iparos leánya a lefoglalt ingóságok feloldása iránt igényper tett folyamatba azzal a megokolással, hogy a lefoglalt tárgyak az ő tulajdonát képezik. A bíróság az igényper elutasította azzal az indoklással, hogy az ipartestületi illeték köztartozás, már pedig köztartozással szemben az igényper ki van zárva, ha a végrehajtás a végrehajtást szenvedőnek a lakásán foganatosított. Ezzel szemben az ipartársulati díj ily módon nem szedhető be, mert a tagság nem kötelező.

Eljegyzés.

Kurz János, a Keleti pályaudvari vendéglős nagyműveltségű leányát, Izát eljegyezte ifj. Benson Vilmos Mátyás tiszttel.

A Vendéglősök és Koresmárosok Temetkezési Egyesülete

taglétszáma állandóan örvedetesen szaporodik. A mostani taglétszámra való tekintettel az egyesület igazgató-sága Hoffer Ferenc elnök javaslatára a temetkezési segélyt e hó végéig 320 pengőben állapította meg.

A bécsi vendéglős ipartársulat lapjában olvassuk,

hogy a múlt hó elején ott is megkezdődött a vendéglősök, kávéosok és kávémérők tanonczsakiskolába a beiratás. Ebben a felhívásban azt olvassuk, hogy a vendéglős tanoncz I. osztálya minden hétfőn és csütörtökön, a II. oszt. minden kedden és pénteken és a III. oszt. minden szerdán és szombaton d. u. 3—6-ig kötelesek az előadásokon résztvenni. A kávé tanoncznak pedig ugyanazon napokban, csak hogy d. e. 9—12 óráig. Utóbbiak cca 500-an vannak. Ha Bécsben a sok tanonc mellett a kávéosok a vendéglősökkel együtt tartják fenn a szakiskolát, akkor Budapesten igazán egy nagy luxus, hogyha a kávéipartestület két tuca tanonczért egy külön szakiskolai apparátust tart fenn. Racionizálni — Horátius!

A Budapesti Kávéipartestület

szeptember 25-én tartotta helyiségfelavató diszülését, amelyen egyidejűleg leleplezték Mészáros Győzőnek, az ipartestület elnökének a portréját. A diszülést Gál Arnold korelnök nyitotta meg és üdvözölte a nagyszámban megjelent vendégeket. Beszédében rámutatott arra, hogy az ipartestület végre megfelelő helyiségekhez jutott és az idei szezon első ülését az új helyiség felavatásának szenteli. Ezután küldöttség hívta meg az ünnepelt Mészáros Győző elnököt, akit a terembe lépésekor hosszantartó tppsal fogadtak. — Tarján Vilmos tartotta az ünnepi beszédet. Méltatta az elnök érdemeit. A mult elnökei között is voltak kiváló egyéniségek — mondotta, — de azok tevékenysége inkább csak a reprezentálásban telt el, míg a mai nehéz gazdasági viszonyok között Mészáros Győzőnek hatalmas szerep jutott, mert ő olyan judiciumu ember, aki a hatóságokkal mindig meg tudta és meg tudja érteni a kávéipar akarásait. Beszéde végén leleplezte Héjja Zoltán festőművész sikerült munkáját. Nagy Antal, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara alelnöke, a kamara nevében, dr. Naményi Ernő igazgató az Országos Iparegyesület nevében, Fűrey Lajos igazgató az Ipartestületek Országos Szövetsége nevében, Bittner János felsőházi tag a társipartestületek, Pallai Miksa a Kávéos Országos Szövetsége nevében üdvözölték Mészáros Győzőt. Az ünnepségen képviseltette magát Ripka Ferenc főpolgármester is Némethy Károly tanácsjegyző és dr. Sipőcz Jenő polgármester dr. Szlovák Pál főjegyző személyében. Mészáros Győző elnök köszöntö meg végül az ünnepeltet. Hangsúlyozta, hogy minden törekvése odairányult, hogy igazságos

úton járva, a kávéiparnak becsületet szerezzen. Nem szívesen vette a kitüntést, mert a mai gazdasági viszonyok nem alkalmasak erre, de meghajolt barátai spontán szeretete előtt. Ezzel a diszülést véget ért.

Aranyéremmel tüntették ki a Dozzi-szalámit. Méltó kitüntetés érte a világhírű Dozzi-szalámit, amelyet kitűnő minőségénél fogva a világ minden országában nagy élvezettel fogyaszt a közönség. Az idei antwerpeni nemzetközi kiállítás jurija az első díjjal, a nagy aranyéremmel tüntette ki a magyar pavillon díszét: a Dozzi-szalámit.

Üzletvezetőnek ajánljuk régi ismert vendéglős családból, vidéki nagy szálloda, étterem és kávéház vezetésére 31 éves szakember. Cím megtudható a „Fogadó” kiadóhivatalában.

Élénk érdeklődés az osztálysorsjegyek iránt. Már október 17-én kezdődött az új sorsjáték, melynek játékterve, nyeresi esélye és a sorsjegyek ára maradt a régi. A sorsjegyek mennyisége 84.000, melyek közül 42.000 számot biztosan kisorsolnak, tehát minden második sorsjegy nyer! A sorsjegy ára egy-egy osztályra: egész 24 pengő, fél 12 pengő, negyed 6 pengő, nyolcad 3 pengő. A jutalom 300.000 pengő, főnyeremény 200.000 pengő, úgy hogy a legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 500.000 pengő. Kisorsolás alá kerül azonkívül 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 pengő stb. Összesen közel 8 millió pengő készpénz. A sorsjegy iránt óriási az érdeklődés, mert a hirtelen meggazdagodás reményét mindenkinél felkelti.

Budapest székesfővárosban még az év folyamán tartják a községi választásokat.

Emiatt nagy a készülődés a községi pártokban, de még nagyobb izgalom van a titkos önjelöltek között, akik a „beképzelt hátamögötti sok ezret számoláló tömegek” nem tudják hogyan lehessen érvényesülni. Hogy azután ez a „tömeg”-et esetleg csak egyes számjeggyel ki lehet fejteni, az más lapra tartozik. Annak idején a régi Népszínházban „Szultán” című operettet adták nagy sikerrel. Ebben a darabban a hadügyminiszter a Szultán öfenszégének jelenti, hogy „a hadsereg a folyosón áll.” Ezekkel a tömegekkel is így vagyunk. Elférnek egy rövid keskeny folyosón.

FÜRST BERNÁT

Budapest legrégebbi és legmegbízhatóbb
MŰVÉSZÜGNOKSÁGA
BUDAPEST, VII. HARSFA UCCA 40.
Sürgőnycim: ARTISTIK BUDAPEST.
TELEFON: JÓZSEF 465 - 60.

Női kamaranegyenes, női zenekarok,
jazz- és szalonzenekarok, énekes bázongoristák, artisták és táncművészek
közvetítése.

A pártok tülekedésébe nem kívánunk beavatkozni. Mi az ipar szempontjából csak azt tartjuk fontosnak, hogy a szakmánk abban az arányban, mint amilyen arányban viseli a közterheket, képviselést nyerjen. Erre a tisztségre pedig csak olyan személyek jelöltesse ki, kik anyagi függetlenségük és rátermettségüknél fogva predestináltak, hogy oly fontos közülből a szakma érdekeit méltóan és önzetlenül képviseljék. És a szakmabelieknél azt hiszem ugyanez volna a legfontosabb. A községi pártok természetesen most az összes ipari és társadalmi szervezeteknél bizalmasan tapogatóznak, érdeklődnek egyes személyek „súlyá” után, mert azok olyan beállításban jelentkeztek vagy lettek bekonferálva, hogy a lajstromos listán valóságos primadonnák volnának nagy vonzerővel. Mint velünk közölték, a puhatolódzásra adott felvilágosítások az önjelöltekre nézve — nem voltak biztatók. De azért a szakmáinknak össze kell fogni, hogy néhány rátermett reprezentánsnak megválasztását biztosítsák!

Halálozás.

Bischoff Pál igen jól ismert ferencvárosi vendéglős 64 éves korában mult hó 20-án váratlan elhunyt. — Nagy részvétellel temették.

Kaiser Ádám nézüligeti vendéglős mult hó végén elhunyt.

Öz. Kormány Ferenc nézüligeti vendéglős szeptember hó 20-án elhunyt.

Öz. Nagy Lászlóné vendéglős 56 éves korában rövid szenvedés után Budapesten elhunyt.

Miképp lehet a használt kártyát megtisztítani?

A használttól piszkossá vált játékkártyát legcélszerűbben karbontetrakloriddal lehet megtisztítani. Ezt a szert drogériában lehet kapni és azért jobb a benzinnel, mert nem gyúlékony és nem robbanékony, sőt tűzfojtó folyadékul is használják, egyébként pedig a zsiros anyagokat könnyen oldja. Ha azonban zárt helyiségben használja a szeszt, hosszabb ideig tartó használat után szellőztetni kell. A karbontetraklorid a játékkártyáról a piszkot gyorsan leviszi, anélkül, hogy a szín és ragasztóanyagot oldaná. Legcélszerűbben úgy jár el, ha vattadarabot megnedvesít a szerrel s vele megdörzsöli a kártya mindkét oldalát. Száradás után, ami gyorsan megtörténik, egy másik vattadarabot zsírköporba (federweiss) márt s vele is megdörzsöli a kártyát. Ekkor a kártya eszűsössé és fényessé válik s új kártya benyomását kelti.

Ki a sörkartellel is ki mert kezdeni

Lukács Béla kispesti vendéglős, mert nem kapta meg a nagyobb százalékos visszatérítést, körülbelül két év óta nem vásárolt az addigi sörszállítójától, a Kőbányai Polgári Söröződtől. Bár „szabad vevő” volt, a többi sörgyárak még sem szolgálták ki, mert szerintük Lukácsnak egy pár ezer pengő tartozása van a sörgyárnál. Lukács ezt kezeken tagadta. Így tehát külföldi sört mért. Időközben a sörgyár Lukácsot perelte és elsőfokon meg is nyerte a

per, mert a fanuként kihallgatott személyek és a könyvek a sörgyár igazát igazolta. Lukács fellebbezéssel élt, de közben igen különös fordulatot vett ez a dolog. Kisült, hogy a tanak állítása téves, — sőt a könyvvezetés sem helyes. Lukács ennek folytán ismeretlen tettesek ellen megtette a bűnvádi feljelentést mert meg akarja állapítani, hogy kerültek ezek az adatok a hiteles könyvekbe és ki volt az jóakarója, ki nem létező követelésekkel megterhelte. A rendőrség a könyveket lefogalta és dr. Pongrácz Aladár, az Orsz. Vendéglős Egyesület főügyésze viszi tovább ezt az igen érdekes ügyet.

Fekete Géza,

a Székesfehérvári és Fejérmegyei Vendéglősök Ipartársulata díszelnöke az Esztergomban tartott országos vendéglős és keresztes kongresszusról a mult hóban tartott választmányi ülésén írásban terjesztette elő érdekes beszámolóját. — Itt közöljük, hogy a kongresszusi tanácskozásról szóló tudósítás folytatását helyszíne miatt a jövő számban fogjuk közölni.

Menetrendváltás. Az október 5-én életbelépő téli menetrendeket tartalmazó „Máv. menetrend”, a magyar kir. Államvasutak hivatalos menetrend-könyvének tetszetős és általánosán kedvelt „zsebalakú” kiadása megjelent. Közli a magyar kir. Államvasutak, Duna-Száva-Adria Vasút, Győr-Sopron-Ebenfurti vasút és az összes többi magánvasutak, a helyiérdekű vasutak, autóbuszjáratok, hajózási és légiforgalmi vállalatok hivatalos menetrendjeit. Ez az egyetlen menetrend-könyv, mely a hazai (vidéki és fővárosi) autóbuszjáratok hivatalos menetrendjeit is tartalmazza. Kapható minden könyvkereskedésben, dohányzószobákban és a vasúti állomások pénztárainál és kapusainál.

A szőlő féli elfartása.

A helyiséget, melyben a szőlőfürtöket felaggatjuk, előbb kikénezzük. A helyiség ablakait légmentesen bezárjuk és egy régi vaslábosban felkilo kénvirágot gyújtunk meg (annyi elég egy körülbelül 20 négyzetméter terfogatú helyiség kikénezésére), azután az ajtót is bezárjuk és egy nap s egy éjjel zárva tartjuk. A kén a helyiség levegőjében minden rothasztó és erjesztő gombát megöl és az ilyen helyiségben jól él a szőlő. A szőlőt magát kéneznem nem szoktuk, ellenben egy pléh-tányérra paraszat helyezve és a parázra törött cukrot hintve, az ebből felszálló füsttel kezeljük végigi a felaggatott fürtöket. Ez a füstölés mint egy konzerváló burkot teremt a szőlőszemek ellenállóképességéhez, illetve soká eltarthatóságához.

Némely helyen a rudat vagy lécet, melyre a szőlőfürtöket aggatják, hevederkötél vagy zsineghurokba dugják. Ez hibás, mert az egész készség könnyen mozog, ami főképp akkor káros, midőn átvizsgáljuk a telelő szőlőt és a rothadt vagy egyébként sérült szemeket kivágnunk kell. Ilyenkor megbozdul az egész szőlőkészlet, lengésbe

jön és azután romlásnak indulhat az egész. A felaggatandó fürtöket tartó rudnak vagy lécnak nem szabad lóbálódnia mint a trapéznek, hanem léchez, vagy vékony gerendadarabhoz kell rögzítve lennie szegéssel.

A felaggatott fürtöket tartó rudnak vagy lécnak olyan szélesnek kell lennie, hogy az egymással átellenben függő fürt pár semmi körülmények között sem érintkezzen egymással. Mondanunk sem kell, hogy az egymás mellé aggatott fürtöknek a rud hosszában sem szabad egymással érintkezni.

Nem minden olló alkalmas a hibás szőlőszemek kivágására. A közönséges ollókkal, melyeknek többnyire csak egyik metszőlapja hegyes, míg a másik le van kerekítve vagy szögletes, több kárt tehetünk a kivágandó fürtön, mint amennyit használunk a kivágással; mert az ilyen olló lekerekített karja nem férközhetvén a hibás és egészséges szőlőszem közé, az egészségeset is megzúzza, megsérti. Szőlőfürtöknek romlott szemektől való kitisztogatására külön e célra szerkesztett igen alkalmas ollók a jobb megkereskedések kerti eszköztáiraiban kaphatók.

A szőlőfürtöket 10—15 cm hosszú venyigedarábba vagni le a tőkéről s a venyigét vízzel telt edénybe dugni, e sorok írója szintén megkísérelte. Valóban szép teltek maradtak így a szőlőszemek és egy tavaszi április-májusi kiállításban nagyon imponáltak az üde, szép, teltszemű fürtök, szemben a már leirt felaggatási módszerrel teletelt fürtökkel, melyeknek szemei így elérelhaladt időszakban már több-kevésbé töpörödtek. Fogyasztási célra eltartható szőlőnél azonban ennek a módszernek semmi értelme, sem értéke nincs, mert a víz, melyet a szőlőfürt a venyige révén az üvegből folyton fölvesz, a szőlőben rejlő cukor-, szesz- és egyéb kívánatos alkotórészeket mind abszorbeálja s a szőlő végeredményben olyan vízenyőssé és izevesztette válik, hogy élvezetre nemcsak nem kívánatos, hanem egyenesen alkalmatlan.

És végül a szőlő s keres eltartásának olyan kellékére emlékeztetek, amelyet fontosságánál fogva talán legelőbb kellett volna említenem: Azt a helyiséget, melyben szőlőt akarunk eltartani, el kell sötétíteni, vagyis folyton sötétben kell tartani. (Gazdasági, konyhakerti és Gyümölcstermesztési téli eltartása című Sávolj-féle könyvből.)

A SZAKMA TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglősök Józsnát asztaltársasága uszonái:

Október 1-én: Schmidt Konrád, IX., Mekszikői út 5.

Október 8-án: Stéger Károly, IX., Soroksári út 134.

Vendéglősök vacsorája:

Október 3-án: D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emléket álló asztaltársaság összejövetele Neiger Jakabnál (VI., Teréz körút 4.)

Október 10-én: Este 8 órakor vendéglősök vacsorája Patat Lajosnál (IV., Kossuth Lajos-u. 5.)

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vásár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsal szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379–88.

Bor- és mustárak.

A magyar szőlővidékeken az utóbbi napok esőzése folytán a terméskilátások javultak és előreláthatólag a minőségre is kedvező időjárás fog következni. Az eddigi szüretnek aránylag elég jó minőséget adtak cukorfokokban, de nem mindenütt a mennyiségben. Az utolsó napok esői a mennyiséget megnövelték és nagyon jó hatással voltak mindent tekintve. A must ára 0,8–1,5 fillérig terjed. Eladatott többek között Cegléden 1 vagón 19%-os 22 fillérért. Filopózálláson egy nagyobb cég nagy mennyiségben veszi a 20%-os mustokat 1 filléres alapon, míg Bácsalmáson 0,8 filléres alapon vásárolják a paraszt mustokat. Oborokban a magasabb szesz-tartalmú borok iránt továbbra is élénkebb kereslet mutatkozik, míg újabban az oteleo és egyáltalában a vörös áru iránt kezd nagy érdeklődés mutatkozni külföldi számlára.

Csenegődön a mustot 1 filléres alapon vásárolják a kereskedők, míg a vendéglősök 1,5 fillért is fizetnek cukorszálakonként. A mustok cukortartalma 22–27 Klosterneuburgi fok között váltakozik. Oborból eladatott 50 hl 12 fokos 35 fillérért és 90 hl 11,4 fokos 30 fillérért.

Hahótón kis tételű 12 fokos bor 25 fillérért talált gazdát.

Gyöngyösön elkelt egy tételben 100 hl újbor 20 fillérért, 70 hl újbor 24 fillérért, Ezenkívül elkelt még 200 hl 11,5 fokos ó-féher 30 fillérért, 40 hl 3 fokos ó-féher 45 fillérért és egy kis tételű 16 fokos vörösbőr 120 P-ért literenként.

Szekszárdon nagy termésre van kilátás, egy uradalom nyolctized f-ért adta el mustját cukorfokonként. — Tolnában mustért 15 fillért ígérnek. — Jászberényben kialakult mustár nincsen, egy 300 hl tétel must, mustként átvéve 23 fillérért kelt el.

Révfülöp. Mustárakról még nincs kialakult ár. Egy és egyegyed fillért ígérnek cukorfokért.

Szekszárdon hordóhiány van. Tolnában az új hordók ára 14 fillér literenként

Kik nem mentesek a forgalmi adó alól.

Előző lapszámunkban röviden már megemlítettük, hogy a segédnélkül dolgozó kézművesiparosok forgalmi adómentessége, a pénzügyminisztérium döntése szerint, szakmánkra nem vonatkozik. Helyesükre miatt az erről szóló rendeletet akkor nem közölhettük, amint most pótolunk.

„A 84.600–1930 számú rendelet nem vonatkozik általában az olyan foglalkozást űző összes adózókra, akiknek foglalkozása az ipartörvény értelmében iparigazolványhoz vagy iparengedélyhez van kötve, hanem ezeknek az úgynevezett iparosoknak a körén belül a kisebb kézművesiparosokra, tehát tulajdonképpen azokra, akik ezen műipari termékek előállításával, átalakításával vagy megmunkálásával foglalkoznak és akik a 29.500–1925 sz. rendelet 13. § (1) bekezdésének első pontja értelmében általában eddigig kivételsszerű általánosítás alá estek.

Ezek szerint például a rendeletben meghatározott egyéb feltételek fennforgása esetén mentesek vagy mentesíthetők a forgalmi adó alól a következő kézművesiparosok:

Ács, aranyozó, asztalos, bádogos, bogárnár, borbély és fodrász, bőröndkészítő, cipész, cipőtisztító, címfestő, eszmadia, esztergályos, fűzőkészítő, fazekas, hangszerkészítő, kalapos, kaptafakészítő, kályhás, kádár, kerégyártó, kártyos, kefekötő, keztükkészítő, kocsárfonó, kovács, kőműves, könyvkötő, köteles, kőfaragó, kőszőrös, késcs, lakatos, mázoló, műszerész, órász, parókakészítő, paszományos, pliszírozó, paplanos, papuesos, rézműves, szabó, szitakötő, szíjgyártó, szobafestő, szücs, szappanfőző, takács, timár, tetőfedő, üveges, vésnök, villanyszerelő, stb.

Nem mentesek azonban a 84.600–1930 számú rendelet alapján a következő iparengedélyhez vagy iparigazolványhoz kötött foglalkozások:

Beraktározó vállalat, bérkoesis, droguista, fényképész, fogtechnikus, fuvaros, helyszerző- és közvetítő iroda, hirdetővállalat, hentes és mészáros, kávész, kifőző, kéményseprő, korcsmáros, molnár, őszeres, pék, révész, sütő, szállodás, szállítmányozó, személy vagy teher szállító, szikvizgyártó, vendéglős, zsidóárús, stb.

Ha vitássá válik, hogy valamely foglalkozás az említett rendelet hatálya alá esik-e vagy sem, esetenként kell a döntésemet kikérni.

Balatonalmádi. Szigethy István soproni főpincér kibérelte Balatonalmádon a Zsák-fele szállodát és éttermet, azt teljesen átalakítva, új bútorzattal fogja berendezni. Szigethy kartárs jó magyar konyhája, mely a vérbeli vendéglős felesége személyes

felügyelete alatt fog állani, üzletének menetét biztosítja. Átvétel 1930 október hó 1-én történik.

Pécs. Vitéz Kasznáry Máttyás, a „Magyarház” vendéglőse ugyancsak Pécsen, Teréz uca 4. szám alatti saját házában egy nagyszabású éttermet létesített, azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezve „Bagolyvár” elnevezéssel október hó 15-én nagyünnepélyesen megnyitni. **Fekete Gyula.**

Szerkesztőségi üzenetek.

K. L. S—hn. 1. A 121.100–1923. sz. Utasítás 2. §-a alapján a bortermelőnek járó 50%-os adókedvezmény jövedéki kihágás és adó nemfizetés esetén is megilleti a bortermelőket, mert e kedvezmény minden egyéb kellektől és feltételtől függetlenül jár a bortermelőnek az általa és háztartása által elfogyasztott, valamint eselédésének és munkásainak természetbeni járandóság címen kiszolgáltattott saját termés borai után. Egyébként olvassa el a Bortermelő is köteles című és a mult számban közölt üzenetet.

M. I. Makó. Az 1923. évi 121.100. számú körrendelet az évi 2% elpárolgás és apadás címen való adómentes leszámítást csak a borra vonatkozólag állapítja meg. Törvényes rendelkezés hiányában a sörnél és szesznel hasonló apadás jóváírását nem igényelheti. Azonban a fővárosban és a környékbeli városokban a sörgyárak részben nyíltan, részben „titokban” százalékos visszatérítést adnak „csöpögés” címen.

G. Nagykanizsa. A bornagykereskedő magánfeleknek eladott borok után a borfogyasztási adót csak az esetben köteles fizetni, ha az ugyanazon helyen levő magánfél szemléivel ellátva nincs s általángyevezséget sem kötött. A feltett kérdés szerint a szóbanforgó borkereskedő olyan magánfeleknek adott el bort, akik általángyevezséget kötöttek s így a község az ilyen magánfeleknek eladott, illetve általuk a községben fogyasztott bor utáni adót az eladó borkereskedőtől nem követelheti.

Kisüstös. Községi szeszfogyasztási adópótlékot az a szesztermelő is köteles fizetni, aki az általa előállított gyümölcs-pálinkát csak a saját személye, háztartása, eselédése fogyasztására használja fel; tehát forgalomba nem hozza. A vonatkozó rendeleteket a pénzügyminisztérium 1923. évi 121.100. szám alatt adta ki annak idején.

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segéd-szerkesztő: **Fekete Gyula.**

Merkantil-nyomda. Hunyadi uca 4/2
(Havas Ödön).

Mustkonzerválás.

(Folytatás).

Igy magát az élesztőt lehet felhasználni arra, hogy a táplálóanyagokat elvonja a mustból, csak azután gondoskodnunk kell, hogy az élesztőt eltávolítsunk, hogy a cukrot el ne erjeszhesse. Ezek alapján a következő eljárást állapítottam meg:

A mustot gyengén kénezzük, éppen csak annyira, hogy az esetleges barnulást, sötétedést megakadályozzuk, a mire rendszerint hl-enként 2-4 g kén-dioxid elegendő. Azután megvárjuk az erjedés megindulását, ami a gyenge kénezés után magától 1-2 nap alatt megkezdődik. Ha gyorsítani akarjuk az eljárást, akkor kevés fejlesztővel beoltjuk a mustot, amitől néhány óra alatt megindul az erjedés. Az élesztő erősen szaporodik s a szaporodáshoz szükséges táplálóanyagot a mustból veszi. Az élesztő a mustban lebeg, azt zavarossá teszi és szűrővel nehezen távolítható el, ha azonban derítőanyaggal keverjük, pl. hl-enként 6 g tannint és utána 8 g zselatint teszünk hozzá, ez a derítőanyag magába veszi az élesztőt s a must könnyen szűrhető. Persze itt a derítés nem ülepdedhet le, mert a must erjed, azért csakis szűrővel távolítható el. A derített és szűrt must tiszta, élesztő kevés van benne, azért nem pezsgő, nem erjed, azonban 1-2 nap alatt megint elszaporodik benne az élesztő a még megmaradt táplálóanyagok rovására s az erjedés újból megindul, ekkor újra megderítjük és szűrjük. Az erjedésnek derítéssel való megszakítását kétszer, legfeljebb háromszor ismétljük s ekkor már az élesztőszaporodáshoz szükséges táplálóanyagok annyira megfogynak, hogy az élesztő alig tud szaporodni a mustban, s így az erjedés igen erősen meggyengül. Ekkor már a must nem is zavarodik meg, ami kevés élesztő keletkezik, az az edény fenekén gyűl össze, amelyről a tiszta must időnkint lefejthető. Aszerint, hogy milyen mustot akarunk megtartani, a derítési és fejtési időközöket rövidítjük vagy megnyújtjuk. Ha az a célunk, hogy minél több cukor maradjon meg, akkor, amint látható erjedés mutatkozik, azonnal fejtjük. Így elérhetjük, hogy két hónap alatt legfeljebb 3% alkoholt keletkezik. Ha pedig gyöngyöző, csipős mustot akarunk készíteni, akkor a tiszta alsó erjedés stádiumában huzamosabb ideig hagyjuk a kevés élesztőüledéket a mustot és ritkábban fejtjük.

Hordóban való kezeléskor célszerű a hordó száját kotyogóval ellátni, hogy az erjedés megindulását jól láthassuk.

Ha a mustból jól kivontuk az élesztő táplálóanyagokat, akkor le is lehet palackozni, jó dugóval lezárni s a dugót lekötözni. Az így üvegbe tett mustban hónapok alatt fog annyi szén-sav fejlődni, hogy jól pezsgő s édes, nem erős italt kapunk, ami nem zavaros, mert élesztőszaporodás nincs benne.

Dr. Vásony Lajos.

**Vásárlásnál a kartársak
saját érdekükben
hívafozzanak a Fogadóra**

Az új (módosított) bortörvény végrehajtási rendelete

93. §. A tárgyaláson való megjelenés alapján megállapítandó szakértői díjak.

Ha a bizonyítási eljárás során szükségessé válik szakközegeknek a tárgyalásra való megidézése, úgy a megidézett szakközeg részére ezen megjelenésével kapcsolatban 12 P napidíj, II. oszt. vasúti jegyének ára s az esetben, ha a tárgyalás helyének nincs vasútállomása, úgy a legközelebbi vasútállomástól kilométerenként 54 fillér fuvardíj állapítandó meg az elítelt fél terhére.

Ha a rendőri büntetőbíróóság több kihágási ügy tárgyalását egy napra tűzte ki s arra szakértőként ugyanazt a szakközegét hívta meg, úgy a szakközegnek a tárgyaláson való megjelenésével kapcsolatban felszámítható napidíja, utiköltsége és fuvardíja az ugyanazon alkalommal tárgyalt kihágási ügyek terheltei között az eljáró rendőri büntetőbíróóság által igazságos arányban megosztandó.

A szakértői díjat az I. fokú rendőrhatalóság, annak behajtása után, közvetlenül az érdekelt szakközeg kezéhez fizeti ki.

Felmentő ítélet estében szakértői díj megállapításának nincsen helye.

A földmivélsügyi tárcát, terhelt igazolt vagyontalansága esetén sem lehet a szakértői díj megfizetésére kötelezni.

94. §. Rendőri eljárási díj.

Ha a rendőri büntető eljárás a jelen rendelet VI. fejezetében előírt helyszíni ellenőrzési szemléből kifolyólag indítattat meg s ezen helyszíni szemlén a rendőrhatalóság valamelyik tisztviselője (főszolgabíró, szolgabíró, rendőrtisztviselő) jelen volt, úgy az eljáró rendőri büntetőbíróóságnak a büntető ítéletben terheltet a helyszíni ellenőrzési szemlén résztvevő rendőrhatalósági tisztviselő részére 6 P rendőri eljárási díj megfizetésére is kötelezni kell.

A rendőri eljárási díj annak behajtása után közvetlenül az érdekelt rendőrtisztviselő kezéhez fizetendő ki.

Felmentő ítélet esetén rendőri eljárási díj megállapításának nincsen helye.

A földmivélsügyi tárcát, terhelt igazolt vagyontalansága esetén sem lehet a rendőri eljárási díj megfizetésére kötelezni.

95. §. Vegyvizsgálati díjak.

Az eljáró rendőri büntetőbíróóságnak terheltet a büntető ítéletben azon

vegyvizsgálati díjak megfizetésére is kötelezni kell, amelyek a helyszíni ellenőrzési szemlé alkalmával vett borminták vegyvizsgálata folytán állottak elő.

A borvizsgáló szakértő bizottság tehát az általa foganatosított ilyen vegyvizsgálatokra vonatkozó számláit, a szakvélemény beküldésével egyidejűleg, az I. fokú rendőri büntető bírósághoz eljuttatni köteles.

A borvizsgáló szakértő bizottság által felszámítható vegyvizsgálati díjak mértékét időről-időre a földmivélsügyi miniszter állapítja meg.

Az eljáró rendőri büntető bíróság a fél terhére megállapított vegyvizsgálati díjakat, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 nap alatt behajtani és a jelen rendelet 96. §-ában megállapított módon a földmivélsügyi tárcá javára befizetni köteles.

Felmentő ítélet és terhelt igazolt vagyontalansága esetében a vegyvizsgálati díjak a földmivélsügyi tárcát terhelik.

A borvizsgáló szakértő bizottság az általa teljesített vegyvizsgálatokról pontos nyilvántartást köteles vezetni.

(Folytatjuk).

Miért

tanácsos most
osztálysorsjegyet venni
vagy rendelni?

Mert

most még lehet számokat választani, sőt több helyen lehet kiválasztott szerencseszámokat rendelni; most még $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ sorsjegyek is vannak mindenütt rak táron. A készlet azonban napról napra fogy, tehát sürgős a „kivánt” választott sorsjegyek megrendelése, mert a húzás előtti napokban már nagyon kicsiny a számválaszték.

De legfontosabb ok az, hogy a sorsjegyeknek egy későbbi osztályhoz való vásárlásánál az előbbi, lejátszott osztályok betéteit is meg kell fizetni. Tehát sokkal célszerűbb a sorsjegyeket már az első osztály húzása előtt megvenni, hogy a rendkívül kedvező nyerési esélyeket teljes mértékben kihasználhassa és hogy egyetlenegy osztály nyereményeire való igényét se veszítse el.

Vendéglősök és bortermelők figyelmébe!

Néhány ezer hektoliter **különböző nagyságú hordók kölcsönön kaphatók vagy borért megvehetők.**

Cimkével szolgál a „Fogadó” kiadóhivatala Budapest, VI. Aradi u. 11.

WAGNER-féle

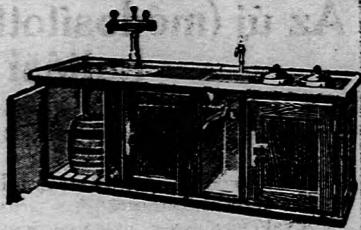
sörkimérő készülékek,

jégszekrények,

komplet

szikvizgyári berendezések

elismerít elsőrangú minőségben.

Egyesült Gép- és Fémárugyárak Rt.

BUDAPEST, VI., LÓPORTÁR UCCA 9

(a nyugati pályaudvar közelében)

Tel.: Aut. 275-13.

Vásárlás előtt saját érdekében okvetlen tekintse meg mintaraktárunkat!

A békéscsabai Kereskedelmi Csarnok szállodai és éttermi üzemére pályázatot hirdet. — Pályázati határidő október 10. Részletes felvilágosítással 16 filléres válaszbélyeg beküldése ellenében vagy személyes érdeklődőknek a titkári hivatal készséggel szolgál. Cím:

Kereskedelmi Csarnok, Békéscsaba.

Könyvismertetés.

Gazdasági, konyhakerti és gyümölcs-termesék téli eltartása. Ilyen cím alatt jelent meg a „Pátria” irodalmi vállalat kiadásában (Budapest, IX., Üllőiút 25.) egy mű, az eddig megjelent és elterjedt munkáiról is előnyösen ismert szakíró: Sávo Voly Sámuel tollából, 45 magyaroszó képpel, mely mű a szántóföldi, konyhakerti és gyümölcs-termesék nyersen való eltartása legjobb módjait ismerteti, saját 50 évi tapasztalatai, valamint francia, német, hollandi, ausztriai és amerikai gyakorlati források nyomán. A könyvhöz Grábner Emil m. kir. gazdasági főtanácsos, növénynevelő intézeti főigazgató, m. kir. gazdasági akadémiai tanár igen megtisztelő ajánló előszót írt. Szemben a súlyos gazdasági viszonyokkal jelenleg még fontosabb, mint valaha, hogy nagy munkával és költségekkel előállított nyers terméseinből a lehető legkisebb, esetleg semmi százalék el ne romoljon télen át, ami pedig elérhető, ha az említett könyvben lefektetett útmutatásokat követjük terményeink téli való eltevése körül. Ezért minden körültekintő gazda, kerttulajdonos és gyümölcs-termeselő saját érdekében cselekszik, ha ezt a hasznos könyvet beszerzi. A könyv ára 5 pengő.

A jó pinegazda. Irta: Pettenkoffer Sándor m. kir. gazdasági főtanácsos, szőlészeti és borászati főfelügyelő. Megjelent a Köztelek Olcsó Könyvtárának sorozatában, mint a második, javított kiadás. A magyar szőlőgazdaság egyik nagy hibája még ma is az, hogy a borkezelés terén nem vagyunk azon a magasagon, mint azt jóhírnevű boraink megkívánják. Éppen kisgazdáink nem ismerik a borkezelésnek még alapelveit sem, aminek tulajdonítható az a sok hibás bor némely vidékünkön. Nagy szolgálatot tett vele az OMGE, hogy az általa már egyszer kiadott könyvet újból piacra hozta és az újabb gyakorlati és elméleti kutatásoknak is helyet adott. A könyv 78 oldalon jelent meg, 26 ábrával és tárgyalja: 1. a szőlő érését és a szüretet; 2. a fehér és vörös borok készítését és erjesztését; 3. a bo-

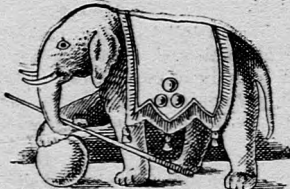
rok közönséges kezelését; 4. a borok iskolázását; 5. a borok különleges kezelését; 6. beteg és hibás borok kezelését; 7. a palackozás; 8. a boroshordók kezelését. Tehát a gyakorlati munkák rövid, népszerű ismertetését magába foglaló könyvről van szó, amit azonban a nagyobb gazdák is tanulsággal forgathatnak. A könyv bolti ára 2.40 pengő és kapható a „Pátria” könyvosztályánál (IX., Üllői út 25.), valamint minden könyvkereskedésben.

PAITZ JÁNOS

MŰSZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-ASZTAL ÉS ELEFANTCSONT TEKE-GÖLYŐ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői berendezések. Billiárdok, dakók, golyók, dominók, sakkok. Sör-apparátusok, jégszekrények, asztalok, székek, Lignum Sanctum kugligolyók, kuglibábuk stb.

MÉGJELENT

a „Magyar Szállodások és Vendéglősök Évkönyve” az 1930. évről.

Nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz minden vendéglői és szállodai üzemre nézve.

Ára: kötve 6.—, fűzve 3.— pengő. Kapható lapunk kiadóhivatalában, vagy pedig a Szállodások és Vendéglősök Ipartestületnél, Budapest, IX., Lónyay ucca 22. szám.

ENGEL JULIA UTÓDA

ANDORF JÓZSEFNÉ

keztyűk gyári lerakata

Budapest, VII., Erzsébet körút 8. sz.

Saját gyártmányú keztyűk. — Őz- és szarvasbőr különlegességek. — Fűzők. — Gyógyhaskötők mérték után. — Melltartók. — Harisnyák. — Tünc- és selyemharisnyák. — Vidéki rendeléseket postán. — Tisztítást, javítást vállal.

BERBEADÓ MEZŐKÖVESDEN

A piacon egy vendéglő, szálló és körésmahelyiség kedvező feltételek mellett 1931. január hó 1-től 3-ig évre. Egyetlen kocsiállóhely az egész városban. Erdelődni lehet Frank Emilnél, Mezőkövesden.

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

Már kötelező is a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Uj Bortörvény-kivonat plakátja drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételenél darabja 80 fillér.

A korcsmai hitel előrléséről szóló plakát „ **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Padlóra köpni filós plakát „ **40 fill.**

Éneklés és larmázás hatóságilag tiltva van plakátja „ **40 fill.**

Flatalkorúak szeszflalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát „ **40 fill.**

Káromkodás, frágár beszéd filós plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltség miatt — darabonként 10 fillérrel drágábbak. Az összes plakátok kemény papíron vagy papendeklin kassirozva vannak. — Kapható a „Fogadó-Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában Budapest, VI., Aradi ucca 11. szám.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekben, 8-as és 16 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánavet melletti küldésnél igen nagy a portóköltség.